

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра обліку і оподаткування

ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

методичні рекомендації для самостійного опрацювання завдань
здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП
«Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і
оподаткування» денної форми здобуття вищої освіти

Миколаїв
2025

УДК 35.073.53
П88

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 15.12.2025 р., протокол №4.

Автори:

- Ю.Ю. Чебан – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет.
Н.П. Величко – спеціаліст I категорії з публічних закупівель, Шевченківська сільська рада Миколаївської області

Рецензенти:

- В.Д. Соколік – Проректор з адміністративно-господарської та правової роботи, уповноважена особа з публічних закупівель, Миколаївський національний аграрний університет;
О.А. Боярова – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування, Національний університет біоресурсів і природокористування України.

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	5
ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ	6
ТЕМА 1. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ЗАКОНОДАВЧО- НОРМАТИВНА БАЗА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	6
ТЕМА 2. ЕЛЕКТРОННА СИСТЕМА ЗАКУПІВЕЛЬ.....	7
ТЕМА 3. ВИДИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЗА ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ»: ВІДКРИТІ ТОРГИ, ТОРГИ З ОБМЕЖЕНОЮ УЧАСТЮ, РАМКОВІ УГОДИ	8
ТЕМА 4. ВИДИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЗА ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ»: КОНКУРЕНТНИЙ ДІАЛОГ, ПЕРЕГОВОРНА ПРОЦЕДУРА ЗАКУПІВЕЛЬ, СПРОЩЕНІ ЗАКУПІВЛІ	10
ТЕМА 5. ЗАКУПІВЛІ ЗА ПРЯМИМ ДОГОВОРОМ	12
ТЕМА 6. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ.	13
ТЕМА 7. ЕЛЕКТРОННИЙ КАТАЛОГ PROZORRO MARKET. НЕЦІНОВІ КРИТЕРІЇ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ	14
ТЕМА 8. ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	15
ТЕМА 9. ЗОВНІШНІЙ ТА ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ. КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В	16

ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ	
ТЕМА 10. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОСКАРЖЕННЯ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ	17
ТЕМА 11. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ УЧАСНИКА У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ	18
ТЕМА 12. ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ФОП ЯК УЧАСНИКА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ.....	19
ТЕМА 13. ОБЛІКОВІ ТА ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ЗАМОВНИКА.....	20
ТЕМА 14. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В КРАЇНАХ ЄС.....	21
ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЗАКОНОДАВЧО- НОРМАТИВНИХ АКТІВ ТА ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ.....	22

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Система публічних закупівель в Україні є невід’ємною складовою ефективного функціонування державних і комунальних установ, органів влади та підприємств, оскільки забезпечує прозоре, підзвітне та раціональне використання бюджетних коштів. Вона спрямована на задоволення потреб у товарах, роботах і послугах за найбільш конкурентних, економічно обґрунтованих та недискримінаційних умов. Сучасні вимоги законодавства у сфері публічних закупівель, цифровізація процесів, запровадження електронної системи Prozorro та її модулів, удосконалення механізмів моніторингу й контролю, особливості облікового забезпечення процесів, а також розвиток підходів до аналізу ефективності закупівель вимагають від фахівців глибоких теоретичних знань і практичних компетентностей.

Метою навчальної дисципліни «Публічні закупівлі» є формування практичних знань щодо організації публічних закупівель з метою задоволення потреб у товарах, роботах і послугах, забезпечуючи дотримання їх основних принципів та облікового відображення і оподаткування на всіх етапах закупівельного процесу, а також навчити студентів працювати з даними, відображувати операції в обліку, аналізувати конкурентність і ефективність закупівель, ідентифікувати ризики.

Методичні рекомендації розроблено з метою систематизації та поглиблення навчального матеріалу і забезпечення здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти можливістю самостійного опрацювання теоретичних положень і практичних аспектів підготовки організаційної, облікової та аналітичної інформації для обґрунтування управлінських рішень у сфері публічних закупівель. Завдання для самостійної роботи орієнтовані на формування вміння застосовувати набуті знання в реальних і змодельованих професійних ситуаціях, здійснювати аналіз закупівельних кейсів, працювати з електронною системою закупівель, коректно застосовувати норми законодавства, відображати господарські операції в обліку, враховувати податкові особливості діяльності учасників закупівель та використовувати цифрові аналітичні інструменти.

Методичні рекомендації можуть бути використані для самостійного опрацювання матеріалу.

ТЕМА 1

ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНА БАЗА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Мета заняття: сформувати у здобувачів цілісне розуміння основних понять та категорій у сфері публічних закупівель, ознайомити з основними принципами, структурою та логікою функціонування законодавчо-нормативної бази України у цій сфері.

Ключові слова: публічні закупівлі, принципи, замовник, учасник, тендерна документація, тендерна пропозиція, електронна система закупівель, уповноважена особа, предмет закупівлі.

Key words: public procurement, principles, customer, participant, tender documentation, tender proposal, electronic procurement system, authorized person, subject of procurement.

Завдання 1. Оберіть один з термінів публічних закупівель та порівняйте його визначення з визначеннями в інших сферах (наприклад, товари – сфера бухгалтерського обліку). Наведіть відмінності в інтерпретації. Зазначте, які терміни присутні лише у сфері публічних закупівель.

Завдання 2. Складіть карту понять, що ілюструє взаємозв'язки між основними термінами та суб'єктами у публічних закупівлях.

Завдання 3. Проаналізуйте одну реальну новину або новацію у сфері публічних закупівель: які поняття та принципи були застосовані або порушені?

ТЕМА 2

ЕЛЕКТРОННА СИСТЕМА ЗАКУПІВЕЛЬ

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні навички роботи з електронною системою публічних закупівель Prozorro, навчити орієнтуватися в її структурі, функціональних модулях і ролях, розвинути вміння аналізувати дані системи для забезпечення прозорості, ефективності та контролю закупівельного процесу.

Ключові слова: електронна система закупівель, електронний майданчик, фільтр, пошук.

Key words: electronic procurement system, electronic platform, filter, search.

Завдання 1. Здійсніть аналіз інтерфейсу Prozorro та створіть інструкцію з пошуку закупівель за наявними параметрами для новачка. Який фільтр, на Вашу думку, доцільно додати?

Завдання 2. Порівняйте електронну систему закупівель Prozorro з іншою системою електронних закупівель будь-якої країни.

Завдання 3. Оцініть, як електронна система закупівель впливає на прозорість та конкурентність процедур. Доцільно провести оцінку на прикладі однієї конкретної закупівлі.

ТЕМА 3

ВИДИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЗА ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ»: ВІДКРИТІ ТОРГИ, ТОРГИ З ОБМЕЖЕНОЮ УЧАСТЮ, РАМКОВІ УГОДИ

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні навички організації та проведення відкритих торгів, навчити визначати умови застосування цієї процедури, складати та аналізувати тендерну документацію, працювати з електронною системою під час оголошення закупівлі та проведення аукціону, оцінювати тендерні пропозиції відповідно до вимог Закону України «Про публічні закупівлі», а також формувати вміння виявляти типові помилки та ризики при здійсненні відкритих торгів. Сформувати у здобувачів практичні навички застосування процедур торгів з обмеженою участю та укладення рамкових угод, навчити визначати умови їх використання відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», опрацьовувати етапи кваліфікаційного відбору та другого етапу торгів, формувати й аналізувати оголошення та протокол кваліфікаційного відбору, визначати кількість учасників рамкової угоди, порядок відбору за нею та укладення договорів про закупівлю, а також виявляти переваги, ризики й типові помилки при застосуванні цих інструментів у публічних закупівлях.

Ключові слова: відкриті торги, аукціон, кваліфікаційні критерії, відхилення, тендерна документація, тендерна пропозиція, торги з обмеженою участю, рамкова угода, кваліфікаційний відбір, оголошення, протокол.

Key words: open bidding, auction, qualification criteria, rejection, tender documentation, tender proposal, limited participation tenders, framework agreement, qualification selection, announcement, protocol.

Завдання 1. Розробіть короткий кейс із прикладом типових помилок замовника або учасника під час відкритих торгів та поясніть, як їх можна було уникнути.

Завдання 2. На основі аналізу 3-х реальних відкритих торгів визначте спільні риси успішного проведення процедури або участі в них.

Завдання 3. Побудуйте схему кваліфікаційного відбору в торгах з обмеженою участю. Зазначте основні дії замовника та учасників.

Завдання 4. Порівняйте переваги та ризики рамкових угод для різних типів замовників. Наведіть приклади, коли їх доцільно застосовувати.

ТЕМА 4

ВИДИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ЗА ЗАКОНОМ УКРАЇНИ «ПРО ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ»: КОНКУРЕНТНИЙ ДІАЛОГ, ПЕРЕГОВОРНА ПРОЦЕДУРА ЗАКУПІВЕЛЬ, СПРОЩЕНІ ЗАКУПІВЛІ

Мета заняття: сформувати у здобувачів уміння визначати підстави та умови застосування конкурентного діалогу та переговорної процедури закупівель, навчити правильно організовувати й проводити етапи цих закупівель, аналізувати вимоги до учасників та зміст запрошень, аналізувати переваги й ризики кожної процедури, опрацьовувати типові ситуації, у яких застосування конкурентного діалогу або переговорної процедури є правомірним. Сформувати у здобувачів практичні навички організації та проведення спрощених закупівель відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі», навчити коректно формувати оголошення та вимоги до предмета закупівлі, визначати строки періоду уточнень і подання пропозицій, працювати з електронною системою на етапах подання, розкриття та розгляду пропозицій, оцінювати їх відповідність встановленим умовам.

Ключові слова: конкурентний діалог, переговорна процедура закупівель, підстава, етап, вимога, запрошення, спрощені закупівлі, вимоги, пропозиція, оголошення, рішення.

Key words: competitive dialogue, procurement negotiation procedure, basis, stage, requirement, invitation, simplified procurement, requirements, proposal, announcement, decision.

Завдання 1. Порівняйте конкурентний діалог і переговорну процедуру: у чому переваги та недоліки кожної з них?

Завдання 2. Обґрунтуйте ситуацію. Учасник вважає, що переговорна процедура не має підстав для її проведення. Свою думку щодо неправомірності проведення він повідомив замовнику, на що замовник відповів, що це його сфера відповідальності. Як би Ви вчинили на місці учасника?

Завдання 3. Складіть коротку інструкцію замовнику у вигляді блок-схеми щодо організації спрощеної закупівлі для придбання канцтоварів.

Завдання 4. Визначте основні параметри «спрощення» в спрощених закупівлях для замовника та учасника.

ТЕМА 5

ЗАКУПІВЛІ ЗА ПРЯМИМ ДОГОВОРОМ

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні навички визначення та обґрунтування підстав для проведення закупівель за прямим договором, навчити формувати основну документацію за прямим договором.

Ключові слова: прямий договір, підстава, документація, звітність.

Keywords: direct contract, basis, documentation, reporting.

Завдання 1. Проаналізуйте типові порушення замовників при укладанні прямих договорів та способи їх уникнення.

Завдання 2. Сформулюйте основні правила укладення прямого договору.

ТЕМА 6

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ПРОВЕДЕННЯ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні навички організації та проведення публічних закупівель в умовах воєнного стану відповідно до Постанови КМУ №1178, а також розвинути вміння оцінювати ризики, обмеження й специфіку прийняття рішень у період дії правового режиму воєнного стану.

Ключові слова: особливості, воєнний стан, постанови Кабінету Міністрів України, відкриті торги з особливостями.

Key words: special features, martial law, resolutions of the Cabinet of Ministers of Ukraine, open tenders with special features.

Завдання 1. Оберіть самостійно одну закупівлю, яка була проведена в умовах воєнного стану. Визначте, чи дотримано всі вимоги, передбачені на період воєнного стану? Проаналізуйте доцільність вибору виду закупівлі. Висловіть свою думку щодо ризиків або порушень, що могли виникнути?

Завдання 2. Сформууйте 5 запитань до тексту Постанови №1178 щодо змісту документу, на які Вам би хотілося отримати більш детальні відповіді?

Завдання 3. Проаналізуйте, яка інформація щодо контролю закупівель міститься у Постанові №1178.

ТЕМА 7

ЕЛЕКТРОННИЙ КАТАЛОГ PROZORRO MARKET. НЕЦІНОВІ КРИТЕРІЇ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні навички роботи з електронним каталогом Prozorro Market, навчити здійснювати пошук, порівняння та замовлення товарів через систему електронного каталогу, орієнтуватися в структурі категорій та вимогах до товарних позицій, розуміти порядок здійснення відбору постачальників і укладення договорів через Prozorro Market, а також розвинути вміння оцінювати переваги, обмеження та можливості електронного каталогу для забезпечення прозорості та ефективності публічних закупівель. Сформувати у здобувачів практичні навички обґрунтування та застосування нецінових критеріїв оцінки тендерних пропозицій, порівнювати пропозиції учасників та оцінювати вплив нецінових критеріїв на ефективність і результативність закупівель.

Ключові слова: електронний каталог, Prozorro Market, відбір постачальника, товарна позиція, категорія товарів, ціна, нецінові критерії, доцільність, практика, переваги, недоліки.

Key words: electronic catalog, Prozorro Market, supplier selection, product item, product category, price, non-price criteria, expediency, practice, advantages, disadvantages.

Завдання 1. Підготуйте міні-інструкцію замовнику: як здійснити закупівлю через Prozorro Market у 5 кроків.

Завдання 2. Визначте основні фактори впливу на формування ціни в Prozorro Market.

Завдання 3. Сформууйте пропозицію для запровадження нового нецінового критерію. Обґрунтуйте його користь для замовника та учасника.

Завдання 4. Створіть таблицю з 3 прикладами нецінових критеріїв для різних предметів закупівлі (товари, послуги, роботи).

ТЕМА 8

ЦИФРОВІ ІНСТРУМЕНТИ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ. АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні навички використання сучасних цифрових інструментів у сфері публічних закупівель (BI Prozorro, YouControl, Clarity Project тощо), навчити здійснювати пошук, фільтрування, верифікацію та аналіз даних про закупівлі та учасників, опановувати індикатори ризику, методи оцінки ефективності закупівель, а також формувати вміння приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі цифрової аналітики та відкритих даних.

Ключові слова: цифрові інструменти, BI Prozorro, YouControl, Clarity Project, аналіз, оцінка, ефективність.

Key words: digital tools, BI Prozorro, YouControl, Clarity Project, analysis, assessment, effectiveness.

Завдання 1. Визначте три основні цифрові інструменти в закупівлях і коротко опишіть ситуації, де кожен з них, на Вашу думку, є найбільш ефективним у використанні.

Завдання 2. Підготуйте аналітичну довідку про ефективність закупівель у Prozorro на прикладі конкретної закупівлі, обраної на Ваш розсуд.

ТЕМА 9

ЗОВНІШНІЙ ТА ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ. КОРУПЦІЙНІ РИЗИКИ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ

Мета заняття: сформувати у здобувачів цілісне розуміння системи державного регулювання та контролю у сфері публічних закупівель, ознайомити з повноваженнями Уповноваженого органу, Державної аудиторської служби України, Антимонопольного комітету України та інших контролюючих інституцій, навчити аналізувати механізми моніторингу, аудиту та оскарження закупівель, а також ідентифікувати, класифікувати та оцінювати корупційні ризики.

Ключові слова: внутрішній контроль, зовнішній контроль, громадський контроль, моніторинг, індикатор ризику, оскарження, корупційні ризики.

Key words: internal control, external control, public control, monitoring, risk indicator, appeal, corruption risks.

Завдання 1. Оцініть будь-яку, обрану на Ваш розсуд, тендерну документацію на предмет корупційних ризиків. Наведіть пропозиції щодо їх усунення.

Завдання 2. Проаналізуйте кейс змови учасників: які індикатори ризику вказують на порушення? Як має діяти замовник?.

Завдання 3. Обґрунтуйте відповідь на запитання: «У чому Ви б розширили чи звузили повноваження АМКУ та ДАСУ»?

ТЕМА 10

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ОБЛІКОВІ АСПЕКТИ ОСКАРЖЕННЯ В ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЛЯХ

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні вміння аналізувати підстави, порядок та бухгалтерський облік оскарження рішень, дій чи бездіяльності замовника у публічних закупівлях, навчити працювати з механізмами подання вимог та скарг через електронну систему закупівель, оцінювати типові порушення та аргументацію сторін, а також рішення АМКУ.

Ключові слова: порушення законодавства, порушення прав, оскарження, скарга, оплата, рішення, відповідальність, облік.

Key words: violation of legislation, violation of rights, appeal, complaint, payment, decision, liability.

Завдання 1. Проаналізуйте з використанням таблиці 13.1 закупівлю МНАУ, під час якої було оскарження.

Таблиця 13.1. Основні показники оскарження

Показник	https://prozorro.gov.ua/tender/UA-2024-09-18-014512-a
Скаржник	
Предмет оскарження	
Рішення АМКУ	
Чи вимагалися пояснення Замовника?	
Дії замовника на виконання рішення АМКУ	
Яку оплату вніс скаржник під час подання скарги (розрахувати)?	
Чи повернулися скаржнику кошти за скаргу? Чому?	

Завдання 2. Сформуйте 5 організаційних основних правил написання скарги та 5 облікових правил процесу оскарження.

ТЕМА 11

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ ОПЕРАЦІЙ УЧАСНИКА У СФЕРІ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні навички відображення операцій публічних закупівель у бухгалтерському та податковому обліку учасника, аналізувати вплив закупівель на фінансову звітність, а також розвинути здатність застосовувати норми законодавства та облікову політику підприємства під час вирішення практичних ситуацій у сфері публічних закупівель.

Ключові слова: облік, первинний документ, господарська операція, рахунки бухгалтерського обліку, фінансова звітність.

Key words: accounting, primary document, business transaction, accounting accounts, financial reporting.

Завдання 1. Оцініть, як зміни в умовах договору закупівлі можуть вплинути на бухгалтерську звітність учасника.

Завдання 2. Накресліть схему взаємозв'язку обов'язків бухгалтера та фахівця з публічних закупівель учасника.

ТЕМА 12

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ ФОП ЯК УЧАСНИКА ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ

Мета заняття: сформувати у здобувачів вищої освіти практичні навички організації бухгалтерського обліку та оподаткування фізичних осіб-підприємців як учасників публічних закупівель, зокрема щодо документального оформлення господарських операцій, відображення доходів і витрат за договорами закупівель, вибору та застосування системи оподаткування, визначення податкових зобов'язань, а також використання обліково-аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень і мінімізації податкових та правових ризиків участі ФОП у процедурах закупівель.

Ключові слова: фізична особа-підприємець (ФОП); публічні закупівлі; учасник закупівель; бухгалтерський облік ФОП; первинні документи; договір про закупівлю; доходи і витрати ФОП; спрощена та загальна системи оподаткування; єдиний податок; ПДВ; податкові зобов'язання; обліково-аналітичне забезпечення; фінансова та податкова звітність; податкові ризики; електронний документообіг; Prozorro.

Key words: individual entrepreneur (IE); public procurement; procurement participant; IE accounting; primary documents; procurement contract; IE income and expenses; simplified and general taxation systems; single tax; VAT; tax liabilities; accounting and analytical support; financial and tax reporting; tax risks; electronic document management; Prozorro.

Завдання 1. Проаналізуйте, які основні товари, роботи, послуги реалізують ФОП для МНАУ.

Завдання 2. Накресліть схему взаємозв'язку предмету закупівлі та групи ФОП.

ТЕМА 13

ОБЛІКОВІ ТА ПОДАТКОВІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ У ЗАМОВНИКА

Мета заняття: сформувати у здобувачів практичні навички відображення операцій публічних закупівель у бухгалтерському та податковому обліку замовника, аналізувати вплив закупівель на фінансову звітність, а також розвинути здатність застосовувати норми законодавства та облікову політику підприємства (установи, організації) під час вирішення практичних ситуацій у сфері публічних закупівель.

Ключові слова: облік, первинний документ, господарська операція, рахунки бухгалтерського обліку, фінансова звітність.

Key words: accounting, primary document, business transaction, accounting accounts, financial reporting.

Завдання 1. Оцініть, як зміни в умовах договору закупівлі можуть вплинути на бухгалтерську звітність Замовника.

Завдання 2. Накресліть схему взаємозв'язку обов'язків бухгалтера та фахівця з публічних закупівель Замовника.

ТЕМА 14

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В КРАЇНАХ ЄС

Мета заняття: сформувати у здобувачів розуміння підходів та моделей організації публічних закупівель у країнах Європейського Союзу, ознайомити з основними директивами ЄС, інституційним забезпеченням та регуляторними механізмами, навчити порівнювати європейські практики зі стандартами, що діють в Україні, визначати сильні сторони та потенційні напрями адаптації європейського досвіду, а також розвинути навички аналізу процедур, принципів та інструментів закупівель, що застосовуються в країнах ЄС.

Ключові слова: публічні закупівлі, організація, принципи, правила, директиви.

Key words: public procurement, organization, principles, rules, directives.

Завдання 1*. Підготувати завчасно з метою доповіді та обговорення інформацію щодо досвіду обраної на власний розсуд країни Європейського Союзу щодо організації публічних закупівель.

*Обговорення завдання відбувається у вигляді круглого столу. Здобувачі вищої освіти можуть за бажанням об'єднуватися у групи до 3-х осіб.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ ТА ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНІ АКТИ

1. Бюджетний кодекс України від 8 липня 2010 року № 2456-VI; станом на 16 січня 2025р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 р. № 291; станом на 04 лист. 2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : Наказ Міністерства фінансів України від 7.02.13 № 73; станом на 23 січня 2025р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» : Наказ Міністерства фінансів України від 08.10.1999 р. № 237; станом на 29 вер. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.99 р. № 290; станом на 29 вер. 2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text>

6. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318; станом на 29 вер. 2020р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 128 «Зобов'язання»: Наказ Міністерства фінансів України від 24.12.2010р. № 1629; станом на 27 січня 2021р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0093-11#Text>

8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби»: Наказ Міністерства

фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202; станом на 03 жовтня 2022р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text>

9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи»: Наказ Міністерства

фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202; станом на 03 жовтня 2022р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text>

10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. № 1202; станом на 03 жовтня 2022р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1017-10#Text>

11. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 131 «Будівельні контракти»: Наказ Міністерства

фінансів України від 29.12.2011 р. № 1798; станом на 29 грудня 2015р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0120-12#Text>

12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 135 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 18.05.2012р. № 568; станом на 27 жовтня 2021р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0903-12#Text>

13. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999р. № 291; станом на 04 лист. 2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text>

14. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку : Наказ Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 року № 88; станом на 28 грудня 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text>

15. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. №996–XIV; станом на 14 липня 2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

16. Про затвердження Методичних рекомендацій з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 р.; станом на 11 листопада 2024р. №11 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text>

17. Про затвердження особливостей здійснення публічних закупівель товарів, робіт і послуг для торгівлі замовників, передбачених Законом України «Про публічні закупівлі», на період дії правового режиму воєнного стану в Україні та протягом 90 днів з дня його припинення або скасування: Постанова кабінету міністрів України від 12 жовтня 2022 р. № 1178; станом на 29 жовтня 2025р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1178-2022-%D0%BF#Text>

18. Про затвердження Порядку функціонування електронної системи закупівель та проведення авторизації електронних майданчиків : Постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2016р. № 166; станом на 10 жовтня 2025р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/166-2016-%D0%BF#Text>

19. Про затвердження типових форм меморіальних ордерів, інших облікових реєстрів суб'єктів державного сектору та порядку їх складання : Наказ Міністерства фінансів України від 8 вересня 2017 р. №755 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1416-17#Text>

20. Про Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі: Наказ Міністерства фінансів України від 29 грудня 2015 р. №1219; станом на 03 лют. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-16#Text>

21. Про затвердження Порядку розміщення інформації про публічні закупівлі: Наказ від 11 червня 2020 року № 1082 Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-20#Text>

22. Єдиний закупівельний словник ДК 021:2015: Наказ Мінекономрозвитку України від 23.12.2015 р. № 1749. Міністерство економічного розвитку і торгівлі України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-20#Text>.

23. Про публічні закупівлі : закон України від 25.12.2015 № 922-VIII ; станом на 19 вересня 2024р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>.

24. Про встановлення розміру плати за подання скарги та затвердження Порядку здійснення плати за подання скарги до органу оскарження через електронну систему закупівель та її повернення суб'єкту оскарження : постанова Кабінету міністрів

України від 22.04.2020р. № 292. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/292-2020-%D0%BF#Text>.

25. Типова кореспонденція субрахунків бухгалтерського обліку для відображення операцій з активами, капіталом та зобов'язаннями розпорядниками бюджетних коштів та державними цільовими фондами : Наказ Міністерства фінансів України від 29 грудня 2015 р. №1219; станом на 20 листопада 2023р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0086-16#Text>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України : офіційний сайт URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>

2. Публічний модуль аналітики : офіційний сайт URL: <https://dozorro.org/tools/public-bi>.

3. YouControl : офіційний сайт URL: <https://youcontrol.com.ua/>

4. Clarity Project : офіційний сайт URL: <https://clarity-project.info/edrs>

5. Clarity App : офіційний сайт URL: <https://amcu.clarityapp.pro/>

6. ProZorro публічні закупівлі. URL : <https://prozorro.gov.ua>.

7. Журнал «Радник у сфері державних закупівель» URL: <http://radnuk.com.ua>.

8. Інформаційний ресурс системи ProZorro : офіційний сайт URL:<http://infobox.prozorro.org>.

ДОДАТКОВІ ЛІТЕРАТУРНІ ДЖЕРЕЛА

1. Чебан Ю. Ю., Сирцева С. В. Електронна система публічних закупівель в Україні: особливості функціонування та перспективи розвитку. *Modern Economics*. 2021. № 27(2021). С. 220-227.

2. Yuliia Cheban, Miroshyn Nazar, Aigerim Lambekova, Anel Amanbekova, Tetiana Davydiuk, Daryna Kotliar. Public procurement: features, experience, prospects. *Current accounting problems in Poland, Slovakia and Ukraine*. Scientific monograph edited by Adam Bujak. Lublin. 2021; ISBN 978-83-65046-19-2; pp.62-78.

3. Дубініна М.В., Чебан Ю. Ю., Сирцева С. В., Верховодов О. С. Моніторинг публічних закупівель: стан та напрями

удосконалення. *Modern Economics*. 2022. № 32(2022). С. 39-47. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V32\(2022\)-05.](https://doi.org/10.31521/modecon.V32(2022)-05.)

4. Чебан Ю.Ю., Рагуліна А.О., Величко Н.П. Внутрішній контроль публічних закупівель у сільських радах: стан, проблеми та перспективи *Modern Economics*. 2025. № 49(2025). С. 276-283.

5. Сирцева С. В., Чебан Ю. Ю. Облік і контроль як інструменти запобігання зловживанням у сфері закупівель і споживання продуктів харчування в бюджетних установах. *Ефективна економіка*. 2025. №7. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.7.54%20>

6. Чебан Ю. Ю., Повх О.В. Величко Н.П. Організація контролю у сфері публічних закупівель з використанням цифрових інструментів. *Modern Economics*. 2025. № 53(2025). С. 274-281. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V53\(2025\)-39.](https://doi.org/10.31521/modecon.V53(2025)-39.)

7. Дубініна М.В., Чебан Ю.Ю., Жуковська І.Ю. Можливості та доцільність використання аналітичних інструментів в публічних закупівлях. *Обліково-аналітичне і фінансове забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти* : матеріали VIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 15-16 листопада 2023 року, м. Миколаїв. С.41-45.

8. Чебан Ю.Ю., Жуковська І.Ю., Козак А.О. Оскарження в публічних закупівлях: вимоги до змісту скарги. *Актуальні проблеми сучасного бізнесу: обліково-фінансовий та управлінський аспекти*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції, 27-28 березня 2024 р. Львів: ЛНУП, 2024 С.177-179.

9. Чебан Ю.Ю. Роль використання аналітичних інструментів у забезпеченні дотримання принципів публічних закупівель в Україні. *Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства*: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 10-11 жовтня 2024 р. м. Львів: Національний університет «Львівська політехніка». С. 152-155.

10. Чмир Л.П. Роль бухгалтерського обліку в публічних закупівлях. *Розвиток бухгалтерського обліку, аудиту, оподаткування та фінансів: реалії часу* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, 22 травня 2025 р., Миколаїв. МНАУ. С. 156-159.

11. Про публічні закупівлі. Посібник для замовників. URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/580/1.pdf>
12. Порадник для публічних закупівель (для учасників). URL : <https://radnyk.academy/produkcja/posibnuk-z-publichnikh-zakupivel-dla-uchasnikiv>
13. Методичний посібник з публічних закупівель. URL : <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/575/1.pdf>
14. Чебан Ю. Ю., Сирцева С. В. Публічні закупівлі: вітчизняний та міжнародний досвід. *Стратегія інтеграції аграрної освіти, науки, виробництва: глобальні виклики продовольчої безпеки та змін клімату: матеріали міжнародного форуму* (м. Миколаїв, 26 травня 2021 р.). Миколаїв : МНАУ, 2021. URL : https://www.mnau.edu.ua/files/nauk_prof_konf/tezi-2021.pdf.
15. Чебан Ю. Ю., Юношев С. Ю. Електронні комерційні закупівлі: теоретичні аспекти. *Обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів господарювання: національні, глобалізаційні, євроінтеграційні аспекти: матеріали VI міжнар. науково-практичної інтернет-конференції, 17-18 листопада 2021 року, м. Миколаїв. С. 13-15.*
16. Чебан Ю. Ю., Мороз Т. О., Черновол С. В. Моніторинг публічних закупівель: напрями удосконалення. *Інноваційно-інвестиційний розвиток аграрної сфери – запорука продовольчої безпеки країни : міжнародний форум, Миколаїв. 26-28 травня 2022 р.* URL: <https://www.mnau.edu.ua/nauk-rob/ndv/nauk-prof-konf/>.
17. Чебан Ю. Ю., Павліченко А. О., Чехун Р. В. Моніторинг державних закупівель: теоретичні аспекти. *Наукові читання професора Григорія Герасимовича Кірейцева (до 90-річчя від дня народження): матеріали Всеукраїнської науково-практичної онлайн-конференції.* Київ. 2022. С. 310-313.
18. Чебан Ю.Ю. Роль використання аналітичних інструментів у забезпеченні дотримання принципів публічних закупівель в Україні. *Обліково-аналітичне забезпечення системи менеджменту підприємства: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 10-11 жовтня 2024 р. м. Львів: Національний університет «Львівська політехніка».* С. 152-155.

ПУБЛІЧНІ ЗАКУПІВЛІ

методичні рекомендації

Укладачі: **Чебан** Юлія Юріївна
Величко Наталя Петрівна

Формат 60x84 1/16. Ум. друк. арк. ____
Тираж ____ прим. Зам. № ____

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.